

[Bertel Haarder]

holde sig i gang, at tjene penge og dermed betale skat og dermed hjælpe med at bære samfundets byrder for dem, der ikke kan holde sig i gang.

På længere sigt er det arbejdsstyrkens størrelse, som bestemmer arbejdsmængdens størrelse og dermed indkomstmassen. Arbejdsmængden og de penge, der kan tjenes i Danmark, er ikke en konstant størrelse, som det gælder om at fordele til de yngste borgere, medens man siger til de ældre: så kan I køre ind på et sidespor, så at der bliver plads til de unge. Sådan er de økonomiske love ikke, gud ske lov.

På længere sigt vokser arbejdsmængden med arbejdsstyrken, og jo flere vi kan holde i gang, jo mere vi kan gøre det til en naturlig ting i vort samfund, at man bliver ved så længe som muligt, hvilket lægerne jo også anbefaler, jo stærkere bliver vort samfund, jo stærkere skuldre får det til at kunne hjælpe dem, der ikke kan hjælpe sig selv. Derfor kan det være dårlig socialpolitik på lang sigt, hvis befolkningsgrupper holdes borte fra arbejdsmarkedet, selv om de egentlig gerne ville fortsætte, hvis der blot var lidt tjent ved det.

Man kan altid spørge, som der også blev spurgt i TV i går: ja men skal vi ikke give det alt sammen til dem, der ingen indtægter har? Jo, det er en smuk tanke, men hvad er konsekvensen af, at de, der tjener penge, ikke skal have mere end de, der ikke tjener penge? Det er, at så holder de, der tjener penge, op med at tjene penge, og derved kommer vi ind på det sidespor, jeg nævnte.

Når jeg gør lidt ud af det, er det, fordi det er min begrundelse for også at måtte afvise det radikale forslag. Dels er det meget dyrt, dels kan venstre slet ikke acceptere den begrundelse, at man kan tjene den halve milliard kroner ind på sparede understøttelser, for det kan man kun på kort sigt. På længere sigt undergraver man velfærdsstaten ved at få indsat et incitament til, at også alle de raske 62-67-årige kan føle sig tilskyndet til at holde op.

Jeg beklager det, og specielt undrer jeg mig over, at de radikale tør foreslå det, i hvert fald hvis fru Grethe Philip vil opretholde, hvad hun skrev i Berlingske Tidende i sidste uge. Så er de radikale vist ved at sætte rekord med hensyn til udgifter på dette område. Hvis man vil have det hele, både mini-

sterens og derudover ½ mia kr. ekstra til de 62-67-årige, bliver det dyrt, og på længere sigt bliver det endnu dyrere, fordi man undergraver velfærdsstaten ved at reducere indkomstmassen og arbejdsmængden på længere sigt.

Jeg må spørge ministeren: hvor skal pengene komme fra? Nu har vi fået denne meget detaljerede gennemgang af, hvor meget der bliver til den enkelte pensionist, det har man jo kunnet læse i aviserne, og der er sat et stort apparat i gang for at fortælle folk, at nu bliver der så meget til den og den og så meget til den og den. Så må vi have nøjagtigt lige så detaljeret at vide, hvor meget skatterne skal op for en dansk gennemsnitsfamilie for at finansiere dette. For skatterne skal op helt tilsvarende. Det har jeg finansministerens ord for og også de økonomiske vismænds. Og andre, som har været her på talerstolen, erkender blankt, at skal man sætte forbruget op hos nogle, må det sættes tilsvarende ned gennem højere skatter hos andre, medmindre man enten vil belaste betalingsbalancen eller, som hr. Jørgen Junior, sætte udgifterne ned. Jeg vil straks til hr. Jørgen Junior sige, at uanset om man sparer eller ej, vil skatterne altid blive højere, hvis man gennemfører ministerens forslag, end hvis man ikke gennemfører ministerens forslag. Hr. Jørgen Junior nikker, og dermed er vi på linje i det teoretiske spørgsmål.

Jeg må også spørge ministeren: hvad er næste fase? Hvordan går det med tanken om den indtægtsbestemte tillægspension, hvor man jo aftrapper den anden vej, sådan at jo mere man har tjent, jo mere skal man have i pension? Hvordan går det med det? Jeg synes næsten ikke, det er til at holde ud at tænke på at skulle gennemføre denne store og besværlige pensionsreform, som her er lagt frem, uden at vide noget som helst om, hvorvidt socialdemokratiet har afklaret sin holdning til det, der kommer bagefter. Jeg forstår godt, at socialdemokratiet ikke kan besinde sig på det, fordi man ikke er enig om det, men for os andre er det faktisk temmelig generende, så for vores skyld vil jeg bede om, at socialdemokratiet får afklaret sin holdning. Det ville i høj grad lette mulighederne for dog at få noget igennem at få nogle mål-sætninger vedtaget allerede i denne samling.

Lad mig så sige om ministerens kommentarer til venstres forslag, at de var unødven-